

April 1915

Vanuit de zuidelijke tuinen van de Londense dierentuin begaven zich tal van groepjes Britse soldaten op weg naar de stoeltjes en bankjes rondom de muziektent. Ze droegen allemaal hun kaki-kleurige uniform en sommigen van hen leunden op een wandelstok of strompelden op krukken. Weer anderen liepen met hun arm in een draagdoek, of hadden een verband om arm, been of hoofd; stille getuigen van de verwondingen die ze tijdens hun gevecht voor hun koning en vaderland hadden opgelopen.

Penelope Ramsey speurde alle gezichten langs om te zien of Theo Anderson zich onder hen bevond, maar het kleine beetje hoop dat ze had gehad, was snel vervlogen. Ze onderdrukte een kreun en draaide zich om.

Ze moest stoppen met dit bespottelijke gedrag. Theo was hier niet. Hij was in Frankrijk, en op ditzelfde moment was hij waarschijnlijk bezig met een levensreddende operatie op een arme soldaat die net van het slagveld was binnengebracht.

Ze schudde haar hoofd. Al deze gedachten brachten haar nergens. Ze was inmiddels negentien, en het was de hoogste tijd om haar kinderlijke, romantische dagdromen te vergeten – in het bijzonder die waar Theo in voorkwam.

Vorige week had hij haar nog geschreven dat hij zich had verblijfd met een Française, die als vrijwilligster werkzaam was in het ziekenhuis in Rouen, waar hij was gestationeerd.

Na het lezen van zijn brief was ze naar haar kamer gerend en

had ze gehuild tot haar ogen rood en opgezet waren en haar kus-sensloop doorweekt was geweest. Hoe had hij verliefd kunnen worden op een ander? Ze had altijd gedacht dat hun vriendschap zich zou verdiepen en uiteindelijk meer zou worden dan dat. Hoewel hij haar nooit een belofte had gedaan, had ze dit gehoopt vanaf het moment waarop ze voor het eerst met hem danste op het debutantenbal van haar zus Kate, nu bijna drie jaar geleden.

Had ze nog steeds een kans om ware, blijvende liefde te vinden? Of was het dwaas zich aan die kostbare droom te blijven vastklampen?

Penny keek nog eens naar de zee van soldaten. Er waren zo veel mannen bij de oorlog betrokken. Duizenden van haar generatie waren al in de strijd gesneuveld, en niemand wist hoeveel nog hetzelfde lot te wachten stond en hoe lang deze vreselijke oorlog nog zou duren.

‘Penny, kun je dit even aanpakken?’ Kate Foster, Penny’s zus, reikte haar een groot houten dienblad met sandwiches aan.

‘Ja, natuurlijk.’ Penny zette haar gedachten en vragen van zich af en pakte het dienblad aan. Haar zus zag veel te wit. ‘Waarom ga je niet even zitten?’ stelde Penny voor. ‘Dan kun je wat uitrusten.’

‘Het is bijna vier uur. De mannen komen zo hierheen.’ Kate legde haar hand op haar buik en liet een diepe zucht ontsnappen. Ze werd al wekenlang geplaagd door ochtendmisselijkheid. De lieverd hield nauwelijks meer binnen dan alleen wat toast en bouillon. Het was dan ook geen wonder dat ze er zo uitgeput uitzag.

‘Geen zorgen. We hebben het echt wel op tijd klaar.’ Penny wierp een blik op de andere vrijwilligsters in de grote tent. Er liepen minstens twintig vrouwen en meisjes bij de buffettafels om scones, sandwiches en andere lekkernijen neer te zetten. ‘Er is voldoende hulp en jij hebt al meer dan genoeg gedaan.’

‘Goed dan.’ Kate liet zich in de dichtstbijzijnde stoel zakken en legde voorzichtig haar hand op haar buik. Ze was nog maar net drie maanden zwanger, maar ze zag eruit alsof ze veel verder op weg was, iets wat bij iedereen bevreesdheid wekte, maar ook lichte bezorgdheid.

‘Miss Penny heeft gelijk,’ zei Lydia Chambers, Kates kamenierster, die gehaast met twee kannen limonade langsliep. ‘Het is nergens voor nodig dat u zich zo vermoeit. Wij zorgen er wel voor dat het goed komt.’

‘Ik hoop maar dat we genoeg hebben klaargemaakt,’ zei Kate, terwijl ze haar blik over de buffettafels liet glijden en toen weer naar Penny keek.

‘Natuurlijk hebben we genoeg,’ zei Penny. ‘Jon zal tevreden zijn.’

Kate glimlachte bij het horen van de naam van haar echtgenoot. ‘Ja, dat denk ik ook.’

Het bezoek aan de dierentuin was Jons idee geweest. Als stafflid van de militaire afdeling van het St. George’s ziekenhuis behandelde hij de wonden van de soldaten, maar voor het hervinden van hun mentale veerkracht was meer nodig dan medische zorg.

Samen met andere vrijwilligsters hadden Penny en Kate het programma voor vandaag uitgewerkt, geld ingezameld om alle hapjes en drankjes te betalen en daarna een groep mensen ingeschakeld om te helpen met de bediening. Ze hoopten met dit alles de mannen een paar uurtjes ontspanning en plezier te bieden voordat ze terugkeerden naar het slagveld of naar huis gingen en daar een heel ander leven gingen leiden.

Het was goed dat deze dag tot stand gekomen was en Penny was blij dat ze eraan had meegewerkt, ook al had de ontmoeting met zo veel soldaten haar aan Theo herinnerd en deed het extra pijn.

Ze droeg het blad naar het buffet en zette het bij de andere dienbladen. Haar blik gleed over de tafels om te zien of er nog iets ontbrak, maar alles leek compleet te zijn.

Er viel een haarlok langs haar wang. Met een zucht van frustratie veegde ze hem achter haar oor. Hoeveel spelden Lydia en zij ook gebruikten om haar kastanjebruine lokken in bedwang te houden, er wisten er altijd wel een paar te ontsnappen.

Ze liep de tent uit en keek naar de helderblauwe lucht. Het was ongebruikelijk warm voor eind april. Een lichte bries speelde met de geschulpte rand van de witte tentluifel. Iets verderop wapperde

de vlag van het Verenigd Koninkrijk aan de vlaggenmast en aan de muziektent hingen rode, witte en blauwe vaandels. De gele narcissen in het bloembed achteraan bij de tent wiegden met hun gebogen kopjes en sabelvormige bladeren in de wind.

Aan de overzijde van het gazon zette het orkest een levendige mars in. De soldaten reageerden met applaus en enkelen floten luid.

De muziek beurde Penny op. Ze mochten dan in oorlog zijn en een afschuwelijke vijand tegenover zich hebben, er was wel een enorme golf van vaderlandsliefde door het land gegaan, wat grote saamhorigheid gaf. Mannen van allerlei rangen en standen en vanuit tal van verschillende beroepsgroepen hadden zich voor de strijd aangemeld. En vrouwen waren dapper aan de slag gegaan om de taken van de mannen over te nemen en hun huishouden en bedrijf draaiende te houden.

Penny had zelf ook de drang ervaren om uit vaderlandsliefde aan het werk te gaan. Ze had overwogen om zich tot verpleegkundige of medewerker van het Rode Kruis te laten opleiden, maar nu Jon zulke lange dagen maakte in het St. George's ziekenhuis en Kate zwanger was en thuis alles in het gareel probeerde te houden, had een vertrek naar Londen om haar zus te helpen het meest voor de hand liggend geleken. Dus had ze haar koffers gepakt, afscheid genomen van iedereen op Highland Hall en was ze in de trein naar Londen gestapt, klaar voor een nieuw avontuur. Kate was enorm opgelucht geweest toen Penny arriveerde, vooral toen ze beloofde net zo lang te blijven als haar hulp nodig was, zelfs nadat de baby was geboren. Of het echt een avontuur was, viel nog te bezien.

De muziek vulde de lucht en Penny neuriede mee terwijl ze terugliep en zich bij Kate voegde.

‘Kijk, dit meisje zie ik het liefst.’ Kates echtgenoot, Dr. Jonathan Foster, liep de tent in en kustte zijn vrouw op haar wang. ‘Hoe gaat het allemaal?’

Kate keek met een glimlach naar hem op. ‘Heel goed. Maar dat is dankzij Penny en Lydia, want ik ben bang dat ik niet zo’n geweldige hulp ben geweest.’

‘Onzin. Alleen al jouw aanwezigheid hier geeft kleur aan mijn dag.’ Jons ogen glansden terwijl hij zijn hand op Kates schouder legde.

Achter Jon was een soldaat met donkerbruin haar de tent binnengestapt. Hij leek begin twintig en droeg een keurig geperst uniform. Zijn linkerarm hing in een draagdoek, maar de verwonding leek hem niet echt te hinderen. Hij wierp een blik op Penny en glimlachte naar haar.

Ze voelde haar wangen rood worden en richtte haar blik weer op Jon.

Hij gebaarde naar de soldaat. ‘Ik wil jullie graag voorstellen aan mijn vriend, luitenant Alexander Goodwin. We hebben elkaar in India ontmoet toen we nog kinderen waren. Alex, dit is mijn vrouw, Katherine Foster.’

Kate stak haar hand uit. ‘Waren uw ouders ook zendelingen in Kanukapura, luitenant Goodwin?’

Alex drukte haar de hand en maakte een lichte buiging. ‘Nee. Mijn vader was als hoofdingenieur belast met de aanleg van de spoorweg tussen Bangalore en Madgaon.’ Aan de warmte in zijn stem was duidelijk te horen dat hij trots op zijn vader was. ‘Hij hield toezicht op de aanleg van zeven spoorlijnen, die door een behoorlijk ruig grondgebied liepen.’

Kate knikte. ‘Dat klinkt heel indrukwekkend. Hij is vast zeer vakkundig en toegewijd.’

‘Hij leeft niet meer, maar dat was hij inderdaad en ik hoop zijn herinnering te eren door me net zo toe te wijden aan mijn eigen werk.’

Jon wees naar Penny. ‘En dit is de zus van mijn vrouw, Miss Penelope Ramsey.’

Penny stak haar hand naar Alex uit. Hij pakte hem en boog opnieuw. ‘Miss Ramsey. Aangenaam kennis te maken.’ Hij keek haar aan met een zelfverzekerde glimlach en in zijn donkere, glanzende ogen was een vleugje geamuseerdheid te lezen.

Er ging een prettige rilling door haar heen. ‘Dank u. Insgelijks.’ *Lieve help.* Klonk ze een beetje ademloos?

Ze trok haar hand los en probeerde normaal te doen. De charmante officier was gewoon beleefd.

‘Het is fijn om een van Jons vrienden uit India te ontmoeten. Noem me alstublieft Kate, en ik weet zeker dat mijn zus graag door u met Penny wordt aangesproken.’

Alex keek naar Penny en trok een wenkbrauw op.

Penny knikte. ‘Uiteraard.’

‘Prima!’ Alex glimlachte breed. ‘We zullen elkaar als goede vrienden beschouwen. En jullie kunnen me Alex noemen.’

Jon grinnikte. ‘Je kunt je vast indenken hoe blij ik was toen ik Alex in het ziekenhuis tegenkwam. Niet dat ik blij was dat hij medische zorg nodig had, maar ik vond het heerlijk om hem na al die jaren terug te zien.’

Penny keek naar de draagdoek van Alex. ‘Ben je gewond geraakt in de strijd in Frankrijk?’

‘Nee. Ik volg een vliegeniersopleiding bij de Royal Naval Air Service en ik had een ongelukje tijdens een vlucht.’

‘O, lieve help. Wat gebeurde er?’

Kate wierp Penny een waarschuwende blik toe.

Alex hield zijn hoofd schuin en zijn mond werd een dunne streep. ‘Ik ben bang dat de grond iets te snel dichtbij kwam tijdens mijn laatste landingsoefening.’

Penny haalde hoorbaar adem. ‘Je hebt je vliegtuig laten neerstorten?’

Hij kleurde. ‘Ja... Zo zou je het kunnen omschrijven.’

‘Ik vind het echt heel erg.’ Penny slikte en wenste dat ze hem niet in een positie had gebracht waarin hij moest toegeven dat hij schuldig was aan het ongeluk.

‘Maar lang niet zo erg als mijn vlieginstruuteur, of als de mannen die de wrakstukken weer aan elkaar moesten passen.’ Zijn warme stem en het trekken van zijn mondhoek vertelden haar dat ze hem niet beledigd had.

De opluchting stroomde door haar heen. ‘Ik hoop dat je niet al te ernstig gewond bent.’

‘Alleen maar een gebroken sleutelbeen en een ontwrichte schou-

der – niet iets wat me lang uit de roulatie houdt.’ Hij trok zijn donkere wenkbrauwen op en draaide zich naar Jon. ‘Toch, dokter?’

‘Je zou over vier of vijf weken in staat moeten zijn om je opleiding te hervatten, maar alleen als je je aan mijn voorschriften houdt en voldoende rust neemt.’

Alex salueerde met zijn goede arm naar Jon. Zijn plagende glimlach was weer terug. ‘Tot uw orders.’

Penny nam Alex aandachtig op en haar bewondering groeide. Ze had nog nooit eerder een piloot ontmoet. ‘Vliegen klinkt enorm opwindend. Hoe worden vliegtuigen in de oorlog ingezet?’

‘We vliegen in samenwerking met de marine en beschermen Groot-Brittannië en het kustgebied tegen aanvallen vanuit de zee en de lucht. We voeren voornamelijk observatievluchten uit; we verkennen de omgeving, op zoek naar mogelijke onderzeeërs en vliegtuigen van de vijand – dat soort dingen. Ook hopen we te voorkomen dat de zeppelins nog meer schade aanrichten.’

Penny rilde. In de paar achterliggende maanden hadden die afgrijselijke Duitse luchtschepen bommen boven de oostkust afgeworpen, waardoor veel onschuldige mannen, vrouwen en kinderen tijdens hun slaap waren gedood. Nu waren er in het land regels ingesteld voor het verduisteren van de ramen en iedere nacht speurden zoeklichten het luchtruim af. Ze leken echter weinig te kunnen doen om zichzelf te beschermen tegen de bombardementen. De zeppelins hadden Londen nog niet bereikt, maar ze kwamen met iedere aanval dichterbij en dreven bij iedereen de spanning op.

Kate wierp een blik op haar horloge en keek toen naar Jon. ‘Het is bijna vier uur. Vinden Alex en jij het fijn om alvast iets te nemen voordat de mannen komen? Ik denk dat het na afloop van het concert en de aankondiging dat het theetijd is direct erg druk zal worden.’

‘Ik vind het een geweldig idee.’ Jon wendde zich tot Alex. ‘Zullen we?’

‘Ik hoopte al dat het me voordeel zou opleveren om met jou mee te lopen.’ Alex glimlachte en knipoogde naar Penny.

Haar wangen gloeiden en ze beantwoordde zijn glimlach. Door zijn gevoel voor humor ervaaarde ze zijn zelfverzekerdheid niet als storend.

Jon wendde zich tot Kate. ‘Gaan jullie met ons mee?’

‘Dat moet wel lukken. Ons werk is klaar.’ Kate stond op en haakte in bij Jon, waarna ze samen weglieden. Penny stond ook op en liep samen met Alex door de tent achter hen aan.

Penny keek met een blijde glimlach naar het buffet, en legde een stukje limoentaart en een klein bessentaartje op haar bord.

Alex koos twee sandwiches en nam ook een stukje taart. Hij boog zich met een glimlach naar haar toe. ‘Het is lang geleden dat ik zulke lekkernijen heb gezien.’

Ze ontmoette zijn blik en nam zijn knappe gezicht in zich op. ‘We hebben twee dagen achtereen gebakken.’

Terwijl hij een limoentaartje op zijn bord legde, zei hij: ‘Het ziet er allemaal heerlijk uit.’

‘Dank je.’ Ze pakte een kopje thee en volgde Jon en Kate naar een ronde tafel in het midden van de tent. Alex ging tegenover haar zitten.

Terwijl op de achtergrond de muziek van het orkest te horen was, bespraken de mannen het laatste nieuws uit Frankrijk. Penny nam kleine slokjes van haar thee en luisterde naar hun gesprek. Alex leek goed op de hoogte te zijn en toonde een indrukwekkend vermogen om de situatie in te schatten en aan te geven wat er mogelijk verder zou gebeuren.

Kate keek naar Alex. ‘Ik hoop dat je een keer bij ons komt dineren voordat je je opleiding hervat.’

Zijn ogen lichtten op, maar daarna schudde hij licht zijn hoofd. ‘Dat is erg vriendelijk aangeboden, maar ik wil jullie geen last bezorgen.’

‘Het is geen enkele last.’ Ze wierp een snelle blik op haar man, en keek toen weer naar Alex. ‘We zouden het heerlijk vinden als je komt, toch, Jon?’

‘Ja, ik vind het een geweldig idee.’ Jon zette zijn theekopje op tafel. ‘Het spijt me dat ik niet zelf met de uitnodiging kwam.’

Penny boog zich een beetje naar voren. ‘O, ik hoop dat je komt. Ik zou heel graag meer willen horen over je leven in India. Het moet heel opwindend zijn geweest om op zo’n exotische plek op te groeien.’

Kate keek haar verbaasd aan.

Penny kreeg een kleur. ‘En ik weet zeker dat de kinderen erg opgetogen zullen zijn over de kans een piloot te ontmoeten,’ voegde ze eraan toe. Ze zweeg even en dacht aan de levendige gesprekken die aan hun druk bezette eettafel werden gevoerd. ‘Ik ben bang dat ze je zo veel vragen zullen stellen dat je misschien niet eens tijd krijgt om te eten.’

Alex wendde zich tot Kate. ‘Hoeveel kinderen hebben jullie?’

‘Acht,’ zei Kate met een lichte glimlach.

Alex knipperde met zijn ogen en zijn mond viel open. ‘Acht?’

‘Ja, vijf meisjes en drie jongens. De jongste is vier, de oudste is vijftien.’ Kates ogen twinkelden terwijl ze sprak.

Penny boog haar hoofd om haar glimlach te verbergen.

‘Kom op, zeg.’ Jon hief zijn hand op. ‘We zouden Alex niet zo moeten plagen door slechts de helft van het verhaal te vertellen.’

‘En waarom niet?’ In Kates wangen verschenen kuiltjes. ‘Hij lijkt het leuk te vinden.’

Alex schoot in de lach, en ze deden allemaal met hem mee. ‘Ik houd van een goede grap of een prikkelend raadsel, maar ik moet toegeven dat ik nu met mijn mond vol tanden zit. Jullie lijken veel te jong om ouders van acht kinderen te zijn.’

‘Kate en ik verwachten in oktober ons eerste kind, maar twee jaar geleden hebben we ons huis geopend voor kinderen die geen familie meer hebben die voor hen zorgt.’

‘Weeskinderen dus?’

Jon knikte. ‘De meesten wel; anderen zijn door hun ouders in de steek gelaten en leefden op straat.’

Alex fronste zijn donkere wenkbrauwen en zijn gezicht betrok terwijl hij Jon aankeek.

‘We zijn verbonden aan een bediening in East End: de Daystar Clinic en Children’s Home. Ik ben in het laatste jaar van mijn op-

leiding tot arts al in de kliniek gaan werken. Een paar maanden na onze trouwdag hebben we ons eerste kind in huis genomen.' Jon knikte naar een meisje dat achter de buffetafels stond. 'Lucy is nu vijftien en groeit op tot een mooie jonge vrouw. Na Lucy hebben we drie weeskinderen opgenomen, die we door ons werk in de kliniek hebben leren kennen. Jack is veertien, Rose is tien en Susan is zes. De andere kinderen kwamen vorig jaar, en nu hebben we er acht.'

Alex keek Kate bewonderend aan. 'Dat klinkt als een hele onderneming, acht kinderen opvoeden en het huishouden besturen.'

Kate legde haar servet op tafel; haar glimlach toonde haar genoegen over zijn compliment. 'Ik doe het niet alleen. We hebben de hulp van twee vrouwen die bij ons inwonen, en ook een zeer goede kokkin. Maar nu Jon zulke lange dagen in het ziekenhuis maakt, had ik meer hulp nodig.' Ze boog zich naar voren en legde haar hand over die van Penny. 'Dus schreef ik mijn zus en vroeg haar naar Londen te komen. Ze kan heel goed met de kinderen omgaan. Ik zou niet weten hoe ik het zonder haar moest klaarspelen.'

Een beetje verlegen door de lof van haar zus sloeg Penny haar ogen neer. 'Jij en Jon doen buitengewoon goed werk. Ik ben erg blij dat ik kan helpen.'

Alex richtte nu zijn blik op Penny. 'Waar woon je?'

'Op Highland Hall, bij Fulton, in Berkshire.' Haar keel leek te worden dichtgesnoerd bij de herinneringen aan haar familiehuis op het landgoed. Haar beide ouders waren overleden, en haar neef William en zijn vrouw Julia bestuurden Highland nu, maar ze zou het altijd als haar thuis blijven beschouwen.

'Ik ben nog nooit in Berkshire geweest, maar ik heb gehoord dat het daar erg mooi moet zijn.'

'O, dat is het zeker. Glooiende heuvels, schilderachtige dorpjes – een prachtig gebied.' Ze zuchtte en keek over het gazon, terwijl het beeld van Highland vervaagde.

'Het klinkt alsof je het mist.' Zijn stem werd zachter.

Penny keek weer naar Alex. 'Ik mis mijn familie en vrienden

daar, maar ik ben blij dat ik in Londen ben om Jon en Kate te helpen.’

In de verte sloeg de kerkklok vier uur.

Kate keek aarzelend naar de buffettafels. ‘Ik zou moeten gaan kijken of ik ergens mee kan helpen.’

Penny stond op en pakte haar bord. ‘Dat is niet nodig. Ik ga wel.’
‘Weet je het zeker?’

‘Ja. Blijf zitten en geniet van je thee.’ Ze keek naar Alex en de twinkeling in zijn ogen gaf haar moed voor haar volgende zin: ‘En misschien kun je luitenant Goodwin overhalen onze uitnodiging voor een diner bij ons thuis te aanvaarden.’

Alex’ glimlach werd breder. ‘Het is Alex, weet je nog?’

‘Ja, natuurlijk.’

‘En ik zou het erg leuk vinden om te komen.’ Zijn blik bleef op Penny rusten terwijl hij sprak.

Penny’s maag fladderde en ze keek naar zijn lege bord. ‘Kan ik nog iets voor je halen? Nog wat limonade of sandwiches?’

‘Dank je, maar ik heb meer dan genoeg gehad.’

‘Goed dan. Het was erg leuk om kennis met je te maken.’ Penny draaide zich om en liep de tent door. Keek hij haar na? Had ze een goede indruk gemaakt?

De herinnering aan haar teleurstelling met Theo kwam terug en zond een waarschuwing naar haar hart. Het zou niet verstandig zijn om haar verbeelding op hol te laten slaan en te veel achter Alex’ vriendelijkheid te zoeken. Hij was een knappe, charmante man die dan weliswaar een avond bij hen zou komen dineren, maar onderweg was naar het front – en misschien zou ze hem na dat diner nooit meer zien.

Toch kon ze het niet laten om over haar schouder te kijken en hem een laatste glimlach te geven.

Alex keek Penny na toen ze door de tent liep en zich bij de andere vrouwen voegde om straks de soldaten te bedienen. Hij kon het niet

helpen dat hij haar glanzende blauwe ogen, golvende kastanjebruine haar en warme glimlach bewonderde. De lichte sproetjes op haar neus maakten haar in zijn ogen extra aantrekkelijk.

Hij maakte zijn blik van haar los. *Stop hiermee, Goodwin. Zorg dat je je gedachten behoedt.* Het was niet erg om Penny's schoonheid en liefvalligheid te bewonderen, maar meer dan dat mocht het niet worden. Een vliegenier in opleiding bij de RNAS moest scherp blijven. Zijn leven hing ervan af. Op dit moment in zijn leven iets met een vrouw krijgen, juist met zo'n aantrekkelijke dame als Penny Ramsey, kon een gevaarlijke afleiding zijn.

Bovendien had hij nog andere redenen om de romantiek op afstand te houden. Zijn kaak verstrakte en hij keek een andere richting op terwijl hij probeerde zijn gedachten aan het mislukte huwelijk van zijn ouders en aan het moeilijke pad waarop hij door hun keuzes gedwongen was te lopen te verbannen.

Hij zou niet dezelfde fouten maken!

Maar terwijl de soldaten in rijen langs de buffettafels liepen en hun bord vulden, keek hij opnieuw naar Penny. Ze stond achter een tafel en schonk elke man een glimlach terwijl ze hem een glas limonade of een kopje thee aanreikte.

Op een dag zou hij in overweging nemen om het hart van een jonge vrouw voor zich te winnen en een plaats te zoeken die hij zijn thuis kon noemen. Hij schudde zijn hoofd en maakte opnieuw zijn blik van Penny los. Een geliefde, een thuis, een gezin – zulke dromen moesten wachten. Eerst moest hij zijn opleiding voltooien en zijn aandeel leveren om de oorlog te winnen.

Jon at zijn laatste sandwich op en schoof zijn bord opzij. 'Vertel eens, Alex: hoe gaat het verder wanneer je klaar bent met je opleiding?'

'Het kan zijn dat ik hier aan de kust wordt gestationeerd, maar ik hoop dat ze me naar Frankrijk sturen. Daar zie ik de meeste actie.'

Kate wreef over haar armen alsof ze een rilling probeerde te verjagen. 'Erg dapper van je om in Frankrijk te willen vliegen.'

Alex lachte. 'Dapper, of dwaas.'

Jons gezicht werd ernstig en hij leunde achterover in zijn stoel. ‘Ik heb enkele piloten behandeld en hun verhalen gehoord. Vliegen voor de RNAS klinkt als behoorlijk riskant werk.’

‘Dat kan zijn, maar het land dat het luchtruim beheerst, zal het land zijn dat de oorlog wint. Ik wil alles doen wat in mijn vermogen ligt om Engeland te laten winnen.’

Er leek een schaduw over Kates gezicht te vallen.

Alex legde zijn servet op tafel en dacht over zijn woorden na. Hij wilde Kate niet van streek maken, vooral niet gezien haar omstandigheden. Dit was niet het moment om Jon de afschuwelijke verhalen te vertellen die hij van zijn vlieginstruceur had gehoord. En dat de levensverwachting van vliegeniers in actieve dienst van de RNAS slechts drie tot zes weken was, hield hij ook voor zich.

De instructeur had ook gezegd dat hij een natuurtalent was. Met nog slechts een paar weken oefenen zou hij een vaardig piloot zijn, klaar om alles wat hij tijdens zijn opleiding in Upavon en aan zijn vaders zijde in India had geleerd in de praktijk te brengen. Dan zou hij helpen de Duitsers te verslaan en Engeland in veiligheid te stellen. Daarna zou hij naar huis gaan en zijn leven verder uitstippelen – een leven dat zijn vaders nagedachtenis zou eren.

Jons stem werd nog ernstiger. ‘Ik weet dat je je plicht zult doen, maar ik hoop dat je weloverwogen zult handelen en geen onnodige risico’s zult nemen.’

Alex moest denken aan verhalen die hij in de krant had gelezen en van de officieren in Upavon had gehoord. ‘Als we deze oorlog willen winnen, heeft Engeland dappere mannen nodig, mannen die, om de Duitsers te verslaan, bereid zijn meer te doen en verder te gaan dan hun plicht.’

‘Uiteraard, en ik twijfel er niet aan dat jij een van de dappersten bent... Maar wees niet roekeloos. Je hebt nog een heel leven voor je.’

‘Maak je geen zorgen. Ik red me wel. Ik ben van plan de vijand te verslaan en heelhuids thuis te komen.’ Toen hij zijn glas limonade pakte, voelde hij zijn vingers echter even trillen.

Hij was niet bang om de oorlog in te gaan. Hij had altijd bekend-gestaan om zijn moed en vastberadenheid. Maar hij zou een dwaas zijn wanneer hij niet beseftte welk gevaar hem te wachten stond.

Vanuit de andere kant van de tent klonk het zachte gelach van een vrouw. Alex keek op en zag dat Penny met een van de soldaten stond te praten. De lichtjes in haar ogen en de zorgeloze glimlach maakten een verlangen bij hem los. Hij slikte moeizaam en keek een andere kant op. Hij had een plicht te vervullen en zich aan een belofte te houden. Hij zou niet toestaan dat hem iets in de weg kwam te staan... zelfs niet zijn eigen verraderlijke hart.

Lydia Chambers slaakte een diepe zucht en liep met twee zware tassen vol vuile tafelkleden over het tuinpad naar de woning van de Fosters in Kensington. Voor haar liepen Dr. Jon en zijn vrouw, Mrs. Kate. Miss Penny tilde haar rok iets op en volgde hen het stenen trapje naar de voordeur op.

Het was een lange dag geweest in de dierentuin. Lydia's schou-
ders deden pijn, evenals haar voeten, maar dat was slechts een ge-
ringe prijs om die gewonde soldaten te tonen hoe dankbaar ieder-
een was voor de offers die zij hadden gebracht.

De vijftienjarige Lucy Wallingford liep naast Lydia en droeg net zo'n lading tafelkleden. 'Ik had niet verwacht dat het zo laat zou worden.'

Lydia keek naar de zon die al onderging. 'Het schoonmaken van de tent nam inderdaad meer tijd in beslag dan ik had gedacht.'

Terwijl ze het trapje op liep, zei Lucy: 'Ik hoop dat Mrs. Murdock wat eten voor ons heeft bewaard.'

'O, vast wel.'

Dr. Jon opende de voordeur en deed een stap opzij. 'Na jullie, dames.' Hij glimlachte, maar zelfs hij leek wat vermoeid. Dat was ook geen wonder. Hij maakte lange dagen in het ziekenhuis, liep zijn rondes, voerde operaties uit – en probeerde gewonde mannen weer op de been te krijgen. Daarnaast had hij de zorg voor zijn

vrouw, die hun eerste kind verwachtte, en hield hij een oogje op alle kinderen die ze in huis hadden genomen. Het was maar goed dat hij een godvrezend man was, anders zou ze niet goed geweten hebben waar hij de kracht voor dit alles vandaan moest halen.

Ze stapten de koele hal in en Mrs. Kate draaide zich naar Lydia om. 'Wil jij Mrs. Murdock laten weten dat we thuis zijn en tegen haar zeggen dat we graag over twintig minuten eten?'

Lydia pakte haar tassen iets anders vast. 'Ja, ma'am.'

Dr. Jon fronste licht zijn wenkbrauwen en keek naar de tassen. 'Zal ik die voor jullie naar de wasruimte beneden brengen?'

'Nee, sir. Ik red me wel.' Lydia pakte de hengsels steviger vast en keek naar Lucy.

Lucy knikte. 'Ik ook. Ik breng ze naar beneden en ben in een mum van tijd weer terug.'

Mrs. Kate schonk hun een vermoeide glimlach. 'Dank je wel, allebei. Ik stel jullie hulp enorm op prijs.' Ze draaide zich om en haakte in bij Miss Penny. 'Het was me het dagje wel, vind je niet?'

'Zeker.' Miss Penny gaf haar zus een klopje op haar arm. 'De mannen hebben het uitstekend naar hun zin gehad, en volgens mij alle vrijwilligsters ook.'

De stemmen van de twee zussen vervaagden toen Lydia via de stenen trap naar de bediendenvertrekken liep. Lucy en zij brachten de tassen naar de wasruimte. Gelukkig kwam Mable tweemaal per week met de was helpen.

'Tot zo.' Lucy haastte zich weer naar boven.

Lydia liep de personeelsruimte in, waar haar zus Helen aan de lange houten tafel zat, samen met haar dochttertje, de driejarige Emily, en kleine Irene, die vier was en de jongste van de opgenomen kinderen. De andere zeven kinderen zouden boven bij de Fosters eten.

Toen Helen en zij hier kwamen werken, hadden de dokter en Mrs. Kate hen uitgenodigd om ook boven te eten, maar dat had hun niet gepast geleken. Mrs. Kate mocht hen dan haar assistentes noemen, ze waren nog steeds bedienden. En bedienden aten niet met de familie mee. Lydia en Helen gebruikten hun maaltijden

beneden, met Mrs. Murdock, de kokkin, en Henry, de tuinman-chauffeur.

‘Hoe ging het?’ vroeg Helen terwijl ze Emily’s gezicht met een nat doekje afveegde.

‘Heel goed.’ Lydia keek naar Irene en legde zachtjes haar hand op de schouder van het meisje. ‘Hoe gaat met je, jongedame?’

Irene keek op. ‘Heel goed, dank u.’ Ze nam nog een hapje aard-appels en maakte een tevreden indruk. Met haar blonde krullen, blauwe ogen en bolle wangen leek ze wel een engeltje.

Lydia glimlachte. Ze zou geen voorkeur mogen hebben, maar ze kon er niets aan doen dat ze net iets meer van dit lieve kleintje hield dan van de andere kinderen.

Helen maakte Emily’s slabbetje los. ‘Hebben de soldaten genoten van hun dag in de dierentuin?’

‘O, ja. Je kon echt merken dat ze blij waren met hun uitje.’

‘En hadden jullie genoeg te eten voor iedereen?’

Lydia knikte terwijl ze naast Helen op de bank ging zitten. ‘Je had hen moeten zien. Ze krioelden in de theetent als mieren bij een picknick en hebben alles tot de laatste kruimel opgegeten.’

Helen lachte. ‘Dat had ik wel willen zien.’ Emily deed met haar mee, maar Lydia dacht niet dat ze begreep waar ze om lachte.

‘Het was een erg drukke middag.’ Lydia’s glimlach vervaagde toen de beelden van de gewonde mannen op haar netvlies verschenen. ‘Maar het was niet eenvoudig om zo veel soldaten met afschuwelijke littekens te zien en mannen die armen en benen misten.’ Ze schudde haar hoofd. ‘Die arme mannen... Hun leven zal nooit meer hetzelfde zijn.’

Helen zuchtte. ‘Ze hebben zo veel gegeven.’

‘Ja, inderdaad, en het was goed om hun vandaag iets terug te geven.’ Lydia wreef over haar schouder in een poging de spierpijn iets te verlichten. ‘Hoe was jouw dag?’

Helen klakte met haar tong. ‘Die jongens bezorgen me nog eens grijze haren voor mijn dertigste!’

‘O, nee! Wat is er deze keer gebeurd?’

‘Ik heb Donald en Jack de voortuin in gestuurd om wat energie kwijt te raken. Zij hebben elkaar met steentjes lopen bekogelen en dat eindigde in een gebroken raam van de bibliotheek.’

Lydia hapte naar adem. Ze hadden eerder gevochten, maar nog nooit een raam gebroken.

‘Je zou verwachten dat ze daardoor wel gekalmeerd waren en zich verder netjes gedroegen, maar nog geen half uur later begon Donald met Tom te vechten. En ze gooiden me bijna om toen ik probeerde hen uit elkaar te halen.’

‘O, die vreselijke jongens!’ Lydia schudde haar hoofd. ‘Ze moesten zich schamen.’

Helen wreef over haar voorhoofd. ‘Ik moet er niet aan denken wat Dr. Jon zal zeggen wanneer hij dat raam ziet. Ik moet het hem vertellen voordat hij het zelf ontdekt.’

‘Hij is een goede man. Het komt wel in orde.’ Toch vroeg ze zich af hoe lang hij zijn geduld zou bewaren als de jongens zich elke dag zouden blijven misdragen.

‘Ik wil niet dat hij denkt dat ik de kinderen niet aankan.’

‘O, dat denkt hij heus niet.’

‘Maar wat als het wel zo is en hij me wegstuurt?’

‘Dat doet hij niet. Hij weet dat de jongens lastig zijn.’ Lydia schudde haar hoofd en staarde naar de haard. ‘We hadden de jongens vandaag mee moeten nemen. Misschien zouden ze door de aanblik van die gewonde mannen over hun eigen gedrag zijn gaan nadenken, en zouden ze nuttige dingen willen gaan doen in plaats van te vechten en ramen in te gooien.’

De Fosters waren goede mensen. Ze namen kinderen van de straat in huis en gaven hun een thuis en onderwijs. Maar de meeste van deze kinderen hadden nooit eerder de liefde en opvoeding gekregen die elk kind nodig had. Het was niet eenvoudig om hen op het rechte pad te krijgen en hun te leren hoe ze zich moesten gedragen, vooral waar het de oudsten betrof.

Mrs. Murdock kwam het vertrek in lopen. ‘Ik dacht al dat ik je stem hoorde, Lydia.’

Lydia schrok en wierp een snelle blik op de klok aan de muur.

‘Dr. Jon en Mrs. Kate willen graag over...’ – snel maakte ze een berekening – ‘tien minuten eten.’

Mrs. Murdock zette haar handen in haar zij. ‘Nou, ik vroeg me al af wanneer ze thuis zouden komen. Ik heb het eten al langer dan een uur warm gehouden, maar het kost me meer dan tien minuten om het allemaal boven te krijgen.’

Lydia stond op van de bank. ‘Ik ga mijn handen wassen en dan zal ik u helpen.’ Dr. Jon hechtte groot belang aan hygiëne, vooral wanneer er eten werd geserveerd.

‘Ik zou u ook wel willen helpen, maar ik moet deze twee kleintjes naar bed brengen.’ Helen stond op. ‘Daarna moet ik Dr. Jon inlichten over het gebroken raam.’

Mrs. Murdock perste haar lippen op elkaar. ‘Ik ben blij dat ik niet degene ben die hem dit nieuws vertellen moet. Maar maak je geen zorgen over de maaltijd. Lydia en ik kunnen serveren.’ De kokkin haastte zich via de hal naar de keuken, met Lydia in haar kielzog.

Terwijl ze haar handen inzepte en onder het warme water afspoelde, gingen er allerlei gedachten door haar heen. Toen ze drie jaar geleden voor het eerst in Londen kwam, als kamenierster van Mrs. Kate – toen nog Miss Kate – hoefde ze haar alleen maar te helpen met omkleden, haar haren te kappen en haar kleding te verzorgen. Af en toe waren er wat verstelwerkjes geweest aan japonnen, onderkleding of hoeden, maar meer had ze niet hoeven doen. Nu Mrs. Kate en de dokter hun huis veranderd hadden in een opvanghuis voor weeskinderen, waren Lydia’s dagen behoorlijk gevuld. Ze lette op de kinderen van zonsopgang tot de laatste in bed was gestopt en diep in slaap was. En zelfs daarna lag er vaak nog werk te wachten dat die dag af moest.

Ze hield van kinderen, zelfs van de ongezeglijke kinderen die rechtstreeks van de straat kwamen. Het maakte haar gelukkig te zien hoe een klein beetje vriendelijkheid en een goed thuis hen hielpen te veranderen, maar het maakte ook dat ze naar een eigen gezin verlangde. Vorige maand was ze drieëntwintig geworden. De tijd vloog voorbij. Hoe zou ze, nu het oorlog was en ze zo veel te

doen had, een man moeten vinden? Zou ze ooit kinderen van zichzelf hebben om van te houden en voor te zorgen?

‘Als je handen nu nog niet schoon zijn, worden ze nooit meer schoon,’ riep Mrs. Murdock.

Lydia draaide zich om en greep een handdoek. ‘Het spijt me; ik kom eraan.’

‘Pak jij de erwten en aardappels?’ Mrs. Murdock pakte het bord met ham en liep naar de deur.

Lydia zuchtte. ‘Ik loop direct achter u aan.’